كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىن جاپپاي بىلگەرىلەتىپ، ادام مەن تابيعات جاراسمىدى قاتار ئومىر سۈرەتىن وسزامانداڭۇدى جەدەل بىلگەرىلەتەيىك

ـــ باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ مەملەكەتتىك ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋ جينالىسىنداعى ماڭنزدى ئسوزىن ۋىرەنۇ، دايەكتىلەندىرۇ تۇرالى

□ حالىق گازەتىنىڭ شولۇشىسى

"كورىكتى جۇڭگو قۇرۇ ـــ جاپپاي سوتسيالىستىك وسزامانداڭعان مەملەكەت قۇرۇدىڭ ماڭنزدى نسانىي" . مەملەكەتتىك ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋ جينالىسىندا باس شۇجي شي جينپىڭ پارتيا مەن مەملەكەت دەرەجەسىدەگى داۋىنىڭ جالپى جاعدايى بيىگىنەن كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىن جاپپاي بىلگەرىلەتۇ- دىڭ ستراتەگيالىق مىندەتى مەن كەلەلى شاراسىن جۇيەلى ورنالاستىرىپ: "كورىكتى جۇڭگو قۇرۇدى مەملەكەتتى قۇدىرەتتەندىرۇ قۇرىلىسىنىڭ، ۇلتتى گۇلدەندىرۇدىڭ كورنەكتى ورىننا قويۇدى" باسا دارىپتەپ، "جوعارى ساپالى ەكولوگىيالىق ورتا ارقىلى جوعارى ساپالى داۋىنا تىرەك بولىپ، ادام مەن تابيعات جاراسمىدى قاتار ئومىر سۇرەتىن وسزامانداڭۇدى جەدەل بىلگەرىلەتۇدى" تالاپ ەتتى.

تاماشا ەكولوگىيالىق ورتا ـــ ەڭ ئادىل الەۋمەتتىك ئونىم، حالىق تۇرمىسىنا ەڭ ئىيمەدى قۇت ـ ىرىس. جاڭا داۋىردەن بەرى شي جينپىڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعندا، شي جينپىڭنىڭ ەكولوگىيالىق وركەنيەت يدەياسىنىڭ علمي جەتەكشىلىگىندە، ەكولوگىيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىندا نازارياداڭ امالياتقا دەيىن تۇڭعىدەي تاريحي سىياتتى، بۇرىلىس سىياتتى، جالپى جاعدايلىق سىياتتى وزگەرىس تۇىلدى، ۇلان ـ بايتاق وزەن ـ تاۋلار ئتىپىتى دە تۇلەجپ قۇلپىردى. سونىمەن بىرگە مىنانى دا سەرگەكتىكپەن كورە ئبلۇمىز كەرەك: ەلىمىزدىڭ ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋداعى قۇرىلىمدىق سىياتتى، قاينار سىياتتى، بەتالىستىق سىياتتى قىسىم ئالى تۇبەگەيلى باسەڭدەگەن جوق، ەكولوگىيالىق ورتانىڭ ورنقتىلىق بارىسىندا جاقسارۇ نەگىزى ئالى دە بەكەم ەمەس، ەكولوگىيالىق ورتانىڭ ساپاسىن حالىق جۇرتشىلىعنىڭ تاماشا تۇرمىس تىلەگمەن سالىستىرعاندا، كورىكتى جۇڭگو قۇرۇ نىساناسىمەن سالىستىرعاندا، جاڭا داۋ ارناسىن قالىپتاستىرۇ، جوعارى ساپالى داۋدى بىلگەرىلەتۇ، جاپپاي سوتسيالىستىك وسزامانداڭعان مەملەكەت قۇرۇ تالاپتارىمەن سالىستىرعاندا ئالى دە ئبىرشاما زور الشاقتىق بار، ەكولوگىيالىق وركەنيەت قۇرۇلىسى ئالى دە قىسىم قاباتتاسقان، اۋىر مىندەت ارقالاپ العا باسقان شەشۇشى كەزەڭدە تۇر. مەملەكەتتى قۇدىرەتتەندىرۇ قۇرىلىسنىڭ، ۇلتتى گۇلدەندىرۇدىڭ جاڭا جوعارعىدا، ئسوز جوق، شي جينپىڭنىڭ ەكولوگىيالىق وركەنيەت يدەياسىن ىشكەرىلەي دايەكتىلەندىرۇ، تەلەندىرىپ، حالىقتى وزەك ەتۇگە تاباندى بولىپ، تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋ ـــ باعالى بايلىق ۇستانىمىن بەرىك ورناتىپ جانە امالياتتا ايگىلەپ، ستراتەگيالىق تاباندىلىقتى ساقتاپ، تاريحي ىرىقتىلىقتى كۇشەيتىپ، كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىن جاپپاي بىلگەرىلەتىپ، ادام مەن تابيعات جاراسمىدى قاتار ئومىر سۇرەتىن وسزامانداڭۇدى جەدەل بىلگەردەلەتۇ كەرەك، وسىلاي بولعاندا عانا جۇڭحۋانىڭ بايتاق دالاسىنىڭ اسپانى قاشاندا اشىق، تاۋى قاشاندا جاسىل، سۇيى قاشاندا تۇنىق بولۇىنا مۇمكىندىك جاساي الامز.

الداعى 5 جىل ـــ كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىنىڭ ماڭنزدى مەزگىلى. ئسوز جوق، يدەيا مەن ارەكەتتى باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ ماڭنزدى ئسوزىنىڭ رۇحىمەن جانە پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شەشىمدەردەمەن، ورنالاستىرۇلارىمەن بىرلىككە كەلتىرىپ، "ەكىنى تۇراقتاندىرۇدىڭ" شەشۇشى ئمانىن تەرەڭ ئتۇسىنىپ، "ەكىنى قورعاۋدى" باتىل ورىنداپ، "مەملەكەتتىڭ زور ئىسىن" ەستە بەرىك ساقتاپ، ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەۋدىڭ قۇاتتى قوزعاۋشى كۇشىن اناعۇرلىم قاۋلاتىپ، نازاردى ماسەلەگە شوعىرلاندىرىپ، قيىندىقتان تايسالماي، "ئاردايىم قام جەپ تۇراتىن" جاۋاپكەرشىلىك سەزىممەن، بەلسەنە جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، ىسكەرلىك كورسەتەتىن جىگەرمەن ەكولوگىيالىق وركەنيەت قۇرىلىسىن تىڭعىلىقتى بىلگەرىلەتىپ، كورىكتى جۇڭگونى جەدەل قۇرۇ كەرەك. ئسوز جوق، مەنانى تەرەڭ تانىپ جەتۇىمىز كەرەك: لاسىتانۇدان ساقتانۇ جانە ونى وڭاۋدان قامال الۇ شايقاسىن ئۇرتىس ىشكەرىلەي ويداعىداي جۇرگىزىپ، داۋۇ ئتاسىلىن جاسىل، تۇمەن كومىر قىشقىل گازدى تىيىكە قاراي ويسترۇدى جەدەل بىلگەرىلەتىپ، ەكولوگىيالىق جۇيەنىڭ الۇان تۇرلىلىگىن، ورنقتىلىعىن، باياندىلىعىن كۇش سالا جوعارىلاتىپ، كومىر قىشقىل گازىن شعارۇدى ەڭ جوعارى مانگە جەتكىزۇدى، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۇدى بەلسەنە، ورنقتى بىلگەرىلەتىپ، كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىنىڭ حاۋىپسىزدىك تومەنگى شەگىن بەرىك ساقتاپ، كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىن قامتاماسىز ەتۇ جۇيەسىن اقاۋسىزداندىرۇ جانە "1+N" ساياسات جۇيەسىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، تازا، تومەن كومىر قىشقىل گازدى، حاۋىپسىز، جوعارى ئونمدى ەنەرگيا جۇيەسىن ورناتىپ، جاڭاشا ەلەكتر قۇاتى جۇيەسىن جەدەل قالپىتاستىرىپ، مەملەكەتتىڭ مۇناي ـ تابيعي گاز حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۇ قۇاتىن جوعارىلاتۇ كەرەك. كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىنىڭ حاۋىپسىزدىك بولادى.

كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىن جاپپاي بىلگەرىلەتۇدە پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن قاز ـ قالپىندا دايەكتىلەندىرۇ، تياناقتاندىرۇ كەرەك. لاسىتانۇدان ساقتانۇ جانە ونى وڭاۋدان قامال الۇ شايقاسىن ۇزدىكسىز ىشكەرىلەي ويداعىداي جۇرگىزۇدە لاستانۇدى دالمە ـ ئدال وڭاۋعا، لاستانۇدى علمي وڭاۋعا، لاستانۇدى زاڭ بويىنشا وڭاۋعا تاباندى بولىپ، تەبىندى ساقتاپ، تەرەڭدىكتى ارتتىرىپ، ئورىستى كەڭەيتىپ، اشىق اسپان، تۇنىق سۇ، تازا تۇپراق سىندى ئۇش ۇلكەن قورعاۋ شايقاسىن ىشكەرىلەي بىلگەرىلەتىپ، ەكولوگىيالىق ورتا ساپاسىن ۇزدىكسىز جاقسارتۇ كەرەك. داۋۇ ئتاسىلىن جاسىل، تۇمەن كومىر قىشقىل گازدى تىيىكە قاراي ويسترۇدى جەدەل بىلگەرىلەتىپ، جاسىل، تۇمەن كومىر قىشقىل گازدى داۋدى ەكولوگىيالىق ورتا ماسەلەسىن شەشۇدىڭ تۇبىرىنەن وڭاۋ شاراسى ەتۇگە تاباندى بولىپ، جاسىل ئوندىرىس ئتاسلى مەن تۇرمىس ئتاسلىن جەدەل قالىپتاستىرىپ، جوعارى ساپالى داۋدىڭ جاسىل ئتۇستى نەگىزىن بەكەمدەۋ كەرەك. ەكولوگىيالىق جۇيەنىڭ الۇان تۇرلىلىگىن، ورنقتىلىعىن، بايانداىلىعىن كۇش سالا جوعارىلاتۇدا ەكولوگىيالىق جۇيەنى قورعاۋ تەبىنىن ارتتىرىپ، ەكولوگىيانى قورعاۋدى، قالپىنا كەلتىرۇدى باقىلاۋ ـ باسقارۇدى شىنايى كۇشەيتىپ، تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋدىڭ باعالى بايلىققا اينالۇ جولىن كەڭەيتىپ، ۇرپاقتارعا تاۋى جاسىل، سۇيى تۇنىق ەكولوگىيالىق كەڭىستىك قالدىرۇ كەرەك. كومىر قىشقىل گازىن شعارۇدى ەڭ جوعارى مانگە جەتكىزۇدى، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۇدى بەلسەنە، ورنقتى بىلگەرىلەتۇدە بۇكىل ەل بويىنشا ئبىر تۇتاس جوسپارلاۋ، ۇنەمشىلدىكتى الدىمەن ويلاسترۇ، قوس دوڭگەلەكتى قوزعاۋشى كۇش ەتۇ، ئش پەن سىرتتى ىركىلىسىزدەندىرۇ، حاۋىپ ـ قاتەردەن ساقتانۇ سىندى پرينسيپكە تاباندى بولىپ، كومىر قىشقىل گازىن شعارۇدى ەڭ جوعارى مانگە جەتكىزۇ، كومىر قىشقىل گازىن بەيتاراپتاندىرۇ جانە "1+N" ساياسات جۇيەسىن ويداعىداي تياناقتاندىرىپ، تازا، تومەن كومىر قىشقىل گازدى، حاۋىپسىز، جوعارى ئونمدى ەنەرگيا جۇيەسىن ورناتىپ، جاڭاشا ەلەكتر قۇاتى جۇيەسىن جەدەل قالپىتاستىرىپ، مەملەكەتتىڭ مۇناي ـ تابيعي گاز حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۇ قۇاتىن جوعارىلاتۇ كەرەك. كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىنىڭ حاۋىپسىزدىك تومەنگى شەگىن بەرىك ساقتاۋدا جالپى تۇلعالىق مەملەكەت حاۋىپسىزدىگى كوزقاراسىن دايەكتىلەندىرىپ، ئتۇرلى حاۋىپ ـ قاتەرلەر مەن سايىستارعا بەلسەنە، ئونمدى توتەپ بەرىپ، ەكولوگيا حاۋىپسىزدىگى، يادرو جانە راديياتسيا حاۋىپسىزدىگى سياقتىلاردى شىنايى قورعاپ، ئبىز ئومىر سۇرۇدە، داۋدا يەك سۇيەيتىن جاراتىلىستق ورتا مەن شارت ـ جاعدايدىڭ حاۋىپ ـ قاتەرگە ۇشىراماۋىن جانە ويراندالماۋىن قامتاماسىز ەتۇ كەرەك. كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىن قامتاماسىز ەتۇ جۇيەسىن اقاۋسىزداندىرۇدا ئار سالالاداعى بايلىقتى ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ئار جاقتىڭ كۇشىن ۇيىستىرىپ، زاڭمەن باسقارۇ قامتاماسىزدىعىن كۇشەيتىپ، ەكونومەيكانى جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى دامىتۇ ساياساتىن كەمەلدەندىرىپ، ئونمدى بازار مەن ىسكەر ۇكىمەتتى انالىعۇرلىم ويداعىداي ۇشتاستىرۇدى بىلگەرىلەتىپ، علىم ـ تەحنيكالىق ترەكتى كۇشەيتىپ، زاڭمەن باسقارۇ، بازار، علىم ـ تەحنيكا، ساياسات "كەشەندى شاراسىن" ويداعىداي جۇرگىزىپ، كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىنا نەگىزدىك ترەك جانە پارمەندى قامتاماسىزدىق ازىرلەۋ كەرەك.

ورتا ـــ حالىق تۇرمىسى، جاسىل تاۋ ـــ كورىكەدىك، اشىق اسپان ـــ باقىت. شىنايى يگەرگەندە عانا قامال الىپ، قيىندىقتى جەڭۇگە بولادى، تىڭعىلىقتى ىستەگەندە عانا ارمان شىندىققا اينالادى. جاڭا جورىقتا شي جينپىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۇگە تاباندى بولىپ، پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۇحىن جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، شي جينپىڭنىڭ ەكولوگىيالىق وركەنيەت يدەياسىن ىشكەردەلەي دايەكتىلەندىرىپ، كورىكتى جۇڭگو قۇرىلىسىن جاپپاي بىلگەرىلەتىپ، ادام مەن تابيعات جاراسمىدى قاتار ئومىر سۇرەتىن وسزامانداڭۇدى جەدەل بىلگەرىلەتىپ، تاباندىلىق كورسەتىپ، بوساڭسماي، قايراتتانا ئىس تىندىرىپ، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شەشىمدەرىنىڭ ناقتى تياناقتاڭۇىنا، ناقتى ونىمدىلىك كورسەتۇىنە شىنايى كەپىلدىك ەتسەك، ئبىز، ئسوز جوق، كورىكتى جۇڭگونىڭ اناعۇرلىم جاڭا كارتينىسىن كەسكىندەپ، اسپاننىڭ اناعۇرلىم اشىق، تاۋىنىڭ اناعۇرلىم جاسىل، سۇىنىڭ اناعۇرلىم تۇنىق، ورتاسىنىڭ اناعۇرلىم كوركەم بولۇىنا مۇمكىندىك جاساي الامز.

(شينحۇا اگەنتتىگىنىڭ 7 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى)

---

6 ـ كەزەكتى جۇڭگو شينجياڭ حالقارالىق ۇلتتار ئبي فەستيۋالى

«قىزىل ـ جاسىل جاقۇت» ويلاعانىمىزدان دا كوركەم ەكەن

□ انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ئتلشىسى جاڭ حايفىڭ

يۇننانىنىڭ قويۇ ەۇرىپ ـ ادەتى، ادام ئومىرىنىڭ بۇرالاڭ جولعا تولى بەيىنەتى مەن زەينەتى. 7 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى كەشتە جۇڭگو كومىر كەن ويىن ـ ساۋىق ۇيىرمەسىنىڭ ئتول تۇندى ئبي تەاترى «قىزىل ـ جاسىل جاقۇت» شينجياڭ كوركەمونەر تەاترحاناسىنىڭ مۇقام كوركەمونەر ۇيىرمەسى تەاترحاناسىدا كورەرمەندەرمەن جۇزدەستى.

بۇل تەاتر حالىق اراسىندا كەڭىنەن تارالعان حيكمەتتى جاسىل جاقۇت اڭگىمەسىن دانەكەر ەتىپ، ەر باس كەيپىكەر دۇان ۋي مەن ايەل باس كەيپىكەر سۇن شياۋيۇيدىڭ ماحابات كەشىرمەلەرىن، ولاردىڭ قاس تاسى ويماسىنا قىزعىندىلىعىن اڭگىمەلەپ، قاراپايىم ادام ئومىرىنىڭ ماشاقاتى مەن ئلازاتىن القاعان.

«قىزىل ـ جاسىل جاقۇتتا» ەر باس كەيپىكەر دۇان ۋي اۋلەتتەرى تاۋەكەل تاس ساۋداسى سالدارىنان تۇرالاعانى، اكە ـ شەشەسى عاشىعىنا قوسلاۋىنا قارسى شىققان تاقسىرەتتى باستان كەشىرگەننەن كەيىن، ونىڭ يۇننان "جاقۇت قالاسىنان" بيرمانىڭ "جاقۇت تاۋىنا" كەلىپ، جول بويى ئتۇرلى ازعىرۇلارعا توتەپ بەرىپ، جاپا ـ ماشاقاتتىڭ سناعىنا ئتوزىپ، ماحاببىتىنا ئباز ـ باياعىداي تاباندى بولعانى ايتىلادى. قاس تاسى ويماسى شەبەرى بولعان ەر ـ ايەل باس كەيپىكەر قاجىرلىلىقپەن قاجماي ـ تالماي قۇلشىنىپ، اقىرى قاراپايىم جاقۇت تاسىنان ادەمى "جاقۇت قۇسىن" ويىپ شعادى ئارى ادام ئومىرى باقتىنىڭ ناعىز ئمانىن تابادى. تۇتاس وپەرا ايقاتاعاندا قاراپايىم تاستان كوزدىڭ جاۋىن الار گۇلدەر اشىلادى.

وسى تەاتردىڭ باس سەناريسى جانە رەجيسسەرى نيان يۇنحۇا بىلاي دەدى: «قىزىل ـ جاسىل جاقۇتتا» تاس ادامعا بالامالانعان. قاراپايىم ئسز بەن ئبىز قاراپايىم جاقۇت تاستارعا ۇقسايمىز، زەيىن قويا وڭدەپ، ىجداعاتتىلىقپەن ويعاندا عانا تاس گۇل اشىپ، كوركى كوز تارتاتىن بولادى.

جۇڭگو كومىر كەن ويىن ـ ساۋىق ۇيىرمەسى بار زەينىمەن دايىنداعان سارا ئبي تەاترى رەتىندە، «قىزىل ـ جاسىل جاقۇتتىڭ» جاسالۋ، دايىندالۋىنا 2 جىل ۇاقىت جۇمسالدى، بيىل 5 ـ ايدا بەيجيڭدە تۇڭعىش رەت قويىلىپ، كوپ وتپەي 14 ـ كەزەكتى مەملەكەتتىك ئبي كورمەلىك قويىلمىنا قاتىناستى. يۇنناندى ارتقى كورىنىس ەتكەن وسى كولەمدى ئبي تەاترىندا يۇننانىڭ سان الۇان ۇلتتىق ەۇرىپ ـ ادەتى بەينەلەنىپ عانا قويماي، جۇڭحۇا مادەنيەتىنىڭ مايەكتى نەگىزى دە تولىق ايگىلەنگەن.

تاڭداۋلى ئبي جوباسى وسى تەاتردا تارتىمدى "بىلەزىك ئبيى"، رومانتيكالى دا مەيىرگە تولى "گۇل ەگىپ، قوناقتاردى باۋراۋ ئبيى" جانە قىزىقتى، ويناقى "قاشىر ئبيى" قاتارلى وزىندىك دارالىققا يە بيلەر كورەرمەندەرگە سونى لەپ اڭعارتىپ، تەاترحاناناڭ ئىشىن ئالسىن ـ ئالى قىزۇ قول شاپالاق ۇنى كەرنەدى.

مەملەكەتتىك كوركەمونەر قورىنىڭ 2022 ـ جىلعى كولەمدى ساحنالىق ئنومىر جانە تۇىندى جاساماپازدىعىنا قارجىلاي كومەكتەسۇ نىسانى رەتىندە، «قىزىل ـ جاسىل جاقۇت» ەل ىشىندەگى ئبر توپ تاڭداۋلى ئبي كوركەمونەر جاساۋشىلارىن جينادى. ئبرىنشى دارەجەلى ارتىست جوۋ حان ەر باس كەيپىكەر دۇان فيدىڭ رولىن سومداۋمەن بىرگە، تاعى وسى تەاتردىڭ اتقارۇشى رەجيسسەرىنىڭ ئبرى بولدى. ول بۇرىن تالاي رەت "ۇنحۇا سيلىعى"، "تاۋلي ساۋىتى" سياقتى ۇلكەن سيلىقتارعا داڭقپەن يە بولعان. ئبرىنشى دارەجەلى ارتىست سۇڭ جيە جان دۇنيەسىن شەبەرلىكپەن بەينەلەۋ ارقىلى ايەل باس كەيپىكەر سۇن شياۋيۇيگە شىنايى كوركەمونەرلىك ئومىر باعىشتادى.

تۇتاس تەاتردا وسى زامانعى كوركەمونەر ئتىلى كىرىستىرىلىپ، توتەنشە ادەمى جۇڭحۇا باۋراعىشتعى جاراتىلعان. مۇندا نقشام دا تىنىستى ئبي كوركەمدىگى، قاراپايىم دا ۇنامدى ئارى تارتىمدىلىعن جوعالتپاعان كيىم ـ كەشەكتەر وسى ساحنالىق قويىلمعا ئار بەردى. وعان ەل ىشىندەگى بەرىلۇ ۇلگىسىندەگى وزىق دىبىس ۇلعايتقىش جۇيەسى قوسىلعاندا، كورەرمەندەرگە كوركەمونەردىڭ تاماشالاۋ، تىڭداۋ قوس بىردەي ئلازاتىن سيلادى.

كورەرمەن يۇي شياۋحۇڭ بىلاي دەدى: «قىزىل ـ جاسىل جاقۇت» ويلاعانىمىزدان دا كوركەم ەكەن. ئارى كوركەمونەرلىك ئلازات، ئارى كوڭىلدىڭ ۇندەستىگى بار. مەن بۇكىلدەي اڭگىمەنىڭ ىشىندە جۇرگەندەي بولىپ، سوڭىندا كوزىمە جاس الدىم.

تەاتر ايقاتاعاندا 40 نەشە ارتىست ساحنا ورتاسىنا جينالىپ، وزگەشە تاسىلمەن قۇرمەت ئبلدىردى. ارتىستەردىڭ بارلىعى قولدارىنا ئبر شوق گۇل الىپ، وزگەشە ئبي قيمىلمەن كورەرمەندەرگە العىسىن ئبلدىردى، تۇتاس الاڭدى تاعى ئبر رەت قىزۇ شاپالاق ۇنى كەرنەدى.

7 ـ ايدىڭ 23 ـ كۇنى «قىزىل ـ جاسىل جاقۇت» 6 ـ كەزەكتى جۇڭگو شينجياڭ حالقارالىق ۇلتتار ئبي فەستيۋالىنىڭ كورەرمەندەرمەن تاعى دا جۇزدەسەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

6 ـ كەزەكتى جۇڭگو شينجياڭ حالقارالىق ۇلتتار ئبي فەستيۋالىن وتكىزىپ، جۇڭگو ـ شەتەل وركەنيەتىنىڭ اۋىس ـ كۇيىس جاساۋىنىڭ، ۇلگى الۋىنىڭ ۇلكەن ساحناسىن جاسادى... رايونىمىز شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۇ قىزمەتتەرىن ۇلكەن وي جەلىسى، ۇلكەن ىستەر ارقىلى جوسپارلاپ، ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ رۇحانى مادەنيەت قاجەتىن ۇزدىكسىز قاناعاتتاندىرۇمەن بىرگە، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۇدى ىشكەرىلەي بىلگەرىلەتۇدىڭ ئونمدى جولىنا بەلسەنە ىزدەنىس جاسادى.

باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ مادەنيەتتى جالعاستىرۇ، دامىتۇ اڭگىمە ماجلىسىندەگى ماڭنزدى ئسوزى جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتى جانە سوتسيالىستىك مادەنيەتە قۇاتتى ەل قۇرۇ ئۇشىن ارەكەت باعدارناماسىن ازىرلەدى، ئبىز "5 كورنەكتى ەرەكشەلىكتىڭ" ىشكى لوگيكاسى مەن امالياتتىق تالابىن تەرەڭ يگەرىپ، شينجياڭنىڭ ئىس جۇزىندىگىمەن تىعىز ۇشتاستىرىپ، جاڭا تاريحي باستامادا شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۇ قىزمەتىنىڭ ۇزدىكسىز تىڭ ناتيجەگە قول جەتكىزۇىن بىلگەرىلەتىپ، كورىكتى شينجياڭ قۇرۇدىڭ قۇدىرەتتى كۇش ـ قۇاتىن ۇيىستىرۇىمىز كەرەك.

"ۇلاسپاللىق سىياتىن" تەرەڭ يگەرۇ كەرەك. ئبىز جۇڭگونى ارىدان جالعاسقان تاريحي ۇلاسپاللىق تۇرعىسىنان تانۇعا تابادى، شينجياڭ تاريحى جوننىدەگى زەرتتەۋدى جانە ۇگىت ـ تاربيەنى كۇشەيتىپ، ارحەولوگيا مەن تاريحي مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋدى، جالعاستىرۇدى جانە پايدالانۇدى كۇشەيتىپ، ئار ۇلت كادىر ـ بۇقاراسىنا "شينجياڭ ەجەلدەن كوپ ۇلت شوعىرلى قونىستانعان ئوڭىر، شينجياڭداعى ئار ۇلت جۇڭحۇا ۇلتى شاڭىراعىنىڭ تامىرلاس مۇشەسى" ەكەندىگىن انقتاپ ئتۇسىندىرۇدەمىز كەرەك. ئار ۇلت كادىر ـ بۇقاراسىن جۇڭحۇا ۇلتى تاريحى كوزقاراسىن بەكەمەپ، جۇڭگو پەيلىن، جۇڭحۇا رۇحىن بەرىك ورناتۇعا تاربيەلەۋىمىز، جەتەكتەۋىمىز كەرەك.

"جاڭالىق اشۇ سىياتىن" تەرەڭ يگەرۇ كەرەك. جاڭالىق اشۇ، جاساماپازدىق جاراتۇ ماديەنيەتتىڭ جانى. ئبىز تۇراشىلدىقتان اينىماي جاڭالىق اشۇعا تاباندى بولىپ، ماديەنيەت ئتۇرىلىس ـ مەحانيزم رەفورماسىن ۇزدىكسىز تەرەڭدەتپىز، ئار ۇلت بۇقاراسى قۇانا قابىلدايتىن فورمالار جانە تاسىلدەر ارقىلى ۇلتتار- دىڭ تاڭداۋلى ئداستۇرلى مادەنيەتىن جاساماپازدىقپەن كادەگە جاراتۇدى، جاڭالىق اشا دامىتۇدى جەبەپ، تاسقىنداعان ومىرشەڭدىگىن قاۋلاتۇىمىز كەرەك.

"ئبىر تۇتاستىق سىياتىن" تەرەڭ يگەرۇ كەرەك. قۇاتتى دا ئبىر تۇتاس مەملەكەت ئار ۇلت حالقىنىڭ تاعدىرىمەن بايلانىستى. ئبز جۇڭحۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تاريحىن، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ كوپ نەگىزدى ئبر تۇلعالى ارناسىن زەرتتەۋدى كۇشەيتىپ، جۇڭحۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۇدى نەگىزگى جەلى ەتىپ، شينجياڭداعى ئار ۇلتتىڭ ارالاسۇىنىڭ، ىشتەسۇىنىڭ، توعىسۇىنىڭ تاريحي شىندىقتارىن، ارحەولوگيالىق ناقتى زاتتاردى، مادەنيەت مۇرالارىن تولىق اشىپ جانە ودان ئونمدى پايدالانىپ، مەملەكەتتە ئبر تۇتاس قولدانىلاتىن ئتىل ـ جازۇ تاربيەسىن جانە ونى جالپىلاستىرۇدى، قولدانۇدى جاپپاي بىلگەرىلەتىپ، جاس وسپىرىمدەردىڭ "نەگىز قالاۋ" ينجەنەريىاسىن ىشكەردەلەي بىلگەرىلەتىپ، وتان تۇتاستىعىن قورعاۋدىڭ بەرىك نەگىزىن بەكەمدەۋىمىز كەرەك.

"سىيسىمدىلىق سىياتىن" تەرەڭ يگەرۇ كەرەك. اشىق، سىيسىمدى بولۇ رۇحى ـــ جۇڭحۇانىڭ تاڭداۋلى ئداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ وزەگى جانە جاۋھارى. شينجياڭ كوپ نەگىزدى مادەنيەت شوعىرلانعان، كوپ ئدىن قاتار ئومىر سۇرگەن كوپ ۇلت شوعىرلى قونىستانعان ئوڭىر رەتىندە سىيسىمدىلىق ەرەكشەلىگى توتەنشە كورنەكتى. ئبز ئار ۇلت بۇقاراسىنىڭ كەڭىستىك، مادەنيەت، ەكونومىكا، قوعام، پسيحيكا سياقتى جاقتاردان جالپى بەتتىك كىرىگۇدى بىرتىندەپ جۇزەگە اسىرۇدن بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، ۇلتتاردىڭ انارداڭ دانىندەي تىعىز ۇيىسۇدن جەبەۋىمىز؛ شينجياڭدا ئسلام ئدىنىن جۇڭگوشالاندىرۇدى ورنقتى ىلگەرىلەتىپ، ئارقايسى ئدىني سەنىمدەر كوپ نەگىزدى قاتار ئومىر سۇرەتىن جاراسمىدى جاعدايدى بەكەمدەۋدەمىز، دامىتۇىمىز؛ بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋدى، جالعاستىرۇدى كۇشەيتىپ، ۇلتتاردىڭ تاڭداۋلى مادەنيەتىن ساۋلەلەندىرە ئتۇسۇىمىز كەرەك.

"بەيىتشىلىك سىياتىن" تەرەڭ يگەرۇ كەرەك. بەيىتشىلىك، تاتۇلىق، جاراسمىدىلىق ـــ جۇڭگو ـــ ازيا ـ ەۇروپا كورمەسى سياقتى تۇعىرلاردان، دانەكەرلەردەن ويداعىداي پايدالانىپ، "شاقىرىپ اكەلۇ"، "سىرتقا شعارۇ" سەرپىنىن ۇزدىكسىز ارتتىرىپ، جۇڭگو شينجياڭنىڭ حيكاياسىن جالىندى دا جاندى تۇردە ويداعىداي بايانداپ، جۇڭگو شينجياڭنىڭ تاماشا وبرازىن ايگىلەپ، رەفورما، داۋۇ، ورنقتىلىق ۇئشىن تاماشا سىرتقى ورتا قالىپتاستىرۇىمىز كەرەك.

مادەنيەتتە وزىنە سەنۇ، ۇزىن ـ ئوزى الۋەتتەندىرۇ بولماسا، شينجياڭنىڭ باياندى تىنىشتىعى بولمايدى. مەملەكەتتى قۇدىرەتتەندىرۇ قۇرىلىسىنىڭ، ۇلتتى گۇلدەندىرۇدىڭ ايىندى جورىعندا ئبز ۇزىبەي كۇش سالىپ، ۇزاق ۋاقىت ەڭبەك ئسكىرىپ، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۇ قىزمەتىن ىشكەرىلەي بىلگەرىلەتىپ، ۇلتتاردىڭ ورتاق رۇحانى مەكەنىن قۇرىپ، جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن كوركەيتۇگە شينجياڭنىڭ ۇلەسىن قوسىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزامانداندىرۇدىڭ شينجياڭ تاراۋىن قۇلشىنا ويداعىداي جازۇىمىز كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ئتوراعا شي جينپىڭنىڭ، جۇڭگو كوممۇنيستىك پارتياسى ورتالىق كومىتەتىنىڭ پارمەندى باسشىلىعندا، شينجياڭداعى ئار ۇلت كادىر ـ بۇقاراسى تاپسىرمانى ەستە بەرىك ساقتاپ، العىس ايتا ەكپىندەي بىلگەرىلىپ، مەملەكەتتى قۇدىرەتتەندىرۇ قۇرىلىسىنداعى، ۇلتتى گۇلدەندىرۇدەگى ستراتەگيالىق ورىنىن كوزدەپ، جاپپاي سوتسيالىستىك وسزامانداڭعان مەملەكەت قۇرۇدىڭ شينجياڭ تاراۋىن قۇلشىنا جازۇدا. كەزەكتەگى شينجياڭ جىبەك جولى ەكونومىكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، "ئبر بەلدەۋ، ئبر جول" بويىنداعى ەلدەرمەن، اسىرەسە، ورتا ازياداعى 5 ەلمەن اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتۇدە. كوپشىلىكتىڭ كوپ ارالاپ، كوپ كورىپ، شينجياڭدا ساپاردا بولعان كەزدەگى كورگەن ـ بىلگەندەرىن ئتپتى دە كوپ ادامەمەن ورتاقتاسىپ، شىندىقتى ئىس جۇزىنەن نزدەي وتىرىپ جۇڭگو شينجياڭنىڭ حيكاياسىن ويداعىداي بايانداۋدىڭ ئۇمىت ەتەمىن. سونىمەن بىرگە كوپشىلىكتىڭ جۇڭگو شينجياڭ جاستارىمەن اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى كۇشەيتىپ، ئار ەل جاستارىنىڭ جىبەك جولى ەكونومىكالىق بەلدەۋى وزەكتى رايونى قۇرىلىسىنا بەلسەنە ات سالىسۇىن زور كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، دوستقتىڭ ەلشىسى جانە سەلبەستىكتىڭ دانەكەرى بولۇىن قارسى الامز.

ۇاكىلدەر ۇيىرمەسى مىنالاردى ئبلدىردى: شينجياڭعا كەلگەننەن كەيىن، تىنىش تا بەرەكەلى، گۇلدەنىپ ـ كوركەيگەن شينجياڭدى كوردىك، شينجياڭنىڭ ەكونومىكاسى، قوعامى قارىشتاپ دامىپ، ئار ۇلت جاراسمىدى، تاتۇ ـ ئتاتتى ئوتىپ جاتىپتى، بولاشاقتاعى دامۇنىنان ئۇمىت زور، كومەسكى كۇشى شەكسىز، ۇاكىلدەر ۇيىرمەسى ئوز رولىن بەلسەنە ساۋلەلەندىرىپ، ويداعىداي كوپىر، د